

ת"פ 2680/10/17 - מדינת ישראל נגד מדגריט אשרת- אגודה שיתופית חקלאית בע"מ, אהרון נח שחם, משתלות תעשיות ביולוגיות בע"מ, אריה עפר

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ת"פ 2680-10-17

27 יולי 2020

בפני: כב' השופט אסף הראל

מדינת ישראל

המאשימה:

-

1. מדגריט אשרת- אגודה שיתופית חקלאית בע"מ
2. אהרון נח שחם
- משתלות תעשיות ביולוגיות בע"מ
4. אריה עפר

הנאשמים:

החלטה

1. לאחר שנתתי דעתי לטענות הצדדים באתי לכדי מסקנה כי יש לדחות את בקשת הנאשמים לזכותם בשל העדר הוכחה לכאורה של האשמה, בהתאם לסעיף 158 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982.
2. לצורך בחינת הבקשה דנן די בכך שהמאשימה תראה כי הביאה ראיות בסיסיות, אפילו אם הן דלות, להוכחת יסודות העבירות בהן הואשמו הנאשמים בכתב האישום. די במערכת ראיות המעבירה את הנטל של הבאת הראיות מהמאשימה לנאשמים. די בכך שיש ראיות לכאורה לגבי היסודות המרכזיים של האישום ואין צורך, בשלב זה, לדקדק ולבחון האם הוכח כל פרט שולי ומשני בכתב האישום. זאת ועוד. יש לבחון את הראיות המפלילות שהביאה המאשימה מבלי לשקול שיקולי מהימנות ואין להעניק לראיות, בשלב זה, משקל ראיתי אלא יש לצאת מנקודת הנחה כי הראיות תזכנה למלוא האמון והמשקל הראיתי (ע"פ 732/76 מדינת ישראל נ' כחלון, פ"ד לב(1) 170 (1977); ע"פ 405/80 מדינת ישראל נ' שדמי, פ"ד לה(2) 757 (1981)). היעדר הוכחה לכאורה משמעותו כי אין בראיות שהגישה התביעה לבית הדין כדי לבסס הרשעה ביסודות המרכזיים של האישום, אפילו אם יינתן להן מלוא המשקל הראיתי (יעקב קדמי סדר הדין בפלילים - חלק שני - הליכים שלאחר כתב אישום 1446-1447 (2009)). לאחר שנתתי דעתי לראיות שהציגה המאשימה בפרשת התביעה נחה דעתי כי המאשימה עמדה בנטל לצרכי הבקשה דנן.

3. בכתב האישום הואשמו הנאשמות 1 ו- 3 בהעסקת עובדים זרים שלא כדין. הנאשמת 1 (להלן - **המדגרה**) הואשמה בהעסקת שני עובדים זרים. הנאשמת 3 (להלן - **המשתלה**) הואשמה בהעסקת עובד זר אחד. נטען לגבי שתיהן כי העובדים הועסקו מבלי שהיו רשאים לשהות בישראל ומבלי שניתן למדגרה או למשתלה היתר בכתב ממועד הפנים להעסיקם. לאור זאת מייחס כתב האישום למדגרה ולמשתלה עבירות על סעיפים 2(א)(1) ו- 2(א)(2) לחוק עובדים זרים, התשנ"א - 1991 (להלן - **החוק**). אשר לנאשם 2 (להלן - **שחם**), נטען כי במועדים הרלוונטיים היה מנכ"ל של המדגרה וכי הנאשם 4 (להלן - **עפר**) היה במועדים הרלוונטיים מנכ"ל המשתלה. שחם ועפר הואשמו בעבירה של הפרת אחריות נושא משרה, עבירה על סעיף 5 לחוק.

4. באשר ליסוד העובדתי של העבירה, יש לקבוע כי המאשימה הציגה ראיות לכאורה בענין זה. בתשובתם לאישום (עמודים 13-14 לפרוטוקול), הודו המדגרה והמשתלה בהעסקת העובדים הזרים. בתשובתם הודו גם שמדובר בעובדים זרים. שחם הודה כי שימש מנכ"ל המדגרה בתקופה הרלוונטית, ועפר הודה כי שימש מנכ"ל המשתלה בתקופה הרלוונטית.

5. אף כי די היה בתשובת המדגרה והמשתלה - שהודו בהעסקת העובדים - להוות ראיה לכאורה להוכחת היסוד העובדתי של העסקת עובדים זרים, הציגה המאשימה ראיות נוספות בענין זה. כך, למשל, הוצגו תלושי שכר שהנפיקו המדגרה והמשתלה לעובדים הזרים: הוצגו תלושי שכר שהנפיקה המשתלה לעובד Sayan ותלושי שכר שהנפיקה המדגרה לעובד Sittichait (מוצג מא/8; עדות יצחק ברבי בעמודים 54-55 לפרוטוקול).

6. על העובדה שהמדגרה והמשתלה העסיקו, כל אחת, את העובדים הזרים ניתן ללמוד גם מההודעות שמסרו שחם ועפר. שחם ציין בהודעתו מיום 15.1.15 (מוצג מא/4; עדות גולן ביטון בעמודים 29-30 לפרוטוקול) כי בסמכותו כמנכ"ל המדגרה להעסיק או לפטר עובדים וכי נתן לעובדים הזרים הוראות עבודה. בהודעתו מיום 12.1.17 (מוצג מא/7; עמוד 53 לפרוטוקול) אישר כי המדגרה העסיקה עובדים זרים; כי היא זו ששילמה לעובדים את השכר; וכי הוא מכיר את שני העובדים שנתפסו בביקורת. עפר ציין בהודעתו מיום 20.1.15 (מוצג מא/5; עדות גולן ביטון בעמודים 29-30 לפרוטוקול) כי העובד Sayan עבד במשתלה מ- 2.11.14. על תשלום שכר על ידי המדגרה והמשתלה לעובדים הזרים, לרבות הנפקת תלושי שכר, כמו גם תשלומים ששילמו המדגרה והמשתלה לקיבוץ עבור מגורי העובדים, ניתן ללמוד מעדותו של אלון חגי (עמוד 91 לפרוטוקול). די באלה כדי להוות ראיות לכאורה לעצם ההעסקה על ידי המדגרה והמשתלה, ואין צורך לנתח את טענת הנאשמים בבקשתם כי מי שהעסיק את העובדים הוא קיבוץ בית העמק ולא המשתלה או המדגרה. כל זאת, מבלי להביע בשלב זה עמדה כלשהי באשר לטענה זו של הנאשמים שמקומה להיות מוכרעת בהכרעת דין ולא בבקשה כאן.

7. המאשימה גם הציגה ראיות לכאורה לכך שלעובדים הזרים לא היה רשיון לעבוד אצל המדגרה או המשתלה וכי לשתייהן לא היה היתר להעסיקם (תעודות עובד ציבור של שחר גרשוני - מוצג מא/12; עדות שחר גרשוני בעמודים 22-23 לפרוטוקול).

8. די בכל אלה להביא למסקנה כי המאשימה הציגה ראיות לכאורה - ולו דלות - על כך שהעסקת העובדים הזרים היתה טעונה רשיון והיתר; כי אותם עובדים זרים עבדו במדגרה ובמשתלה; וכי למדגרה ולמשתלה לא היה היתר

להעסיקם, ולעובדים לא היה רשיון לעבוד אצלן.

9. הנאשמים טוענים בבקשתם כי המאשימה לא הוכיחה ולו לכאורה את קיומו של היסוד הנפשי הנדרש בעבירות בהן הואשמו. אני דוחה את טענת הנאשמים. היסוד הנפשי הנדרש בעבירות בהן הואשמו הנאשמים הוא מודעות. בבירור טענת הנאשמים כי אין להשיב לאשמה, נדרש בית הדין להתמקד בשאלה האם הוצגו ראיות לכאורה לקיומו של היסוד העובדתי של העבירה. בשלב זה, בית הדין אינו נדרש לבדוק בצורה מדוקדקת את קיומו של היסוד הנפשי (ת"פ (מחוזי ת"א) 40013/05 **מדינת ישראל נ' רש**, פס' 6-7 (3.6.2008); ת"פ (מחוזי י-ם) 482/04 **מדינת ישראל נ' גולן**, פס' 5 (4.6.2008); ת"פ (מחוזי י-ם) 48790-07-16 **מדינת ישראל נ' בריל**, פס' 49 (16.1.2019)). הטעם לכך הוא שהיסוד הנפשי מצוי בתוך נבכי נפשו של הנאשם, ובשלב זה של הדיון - לפני שניתנה אפשרות לנאשמים להביא את ראיותיהם - אין מקום לדקדק עם המאשימה בטיב הראיות הנוגעות ליסוד זה של העבירה. מעבר לדרוש, גם אם יטען כי יש מקום לבחון בשלב זה של הדיון האם הובאו ראיות לכאורה להוכחת היסוד הנפשי - וכאמור אינני סבור כך - עדיין יש לקבוע כי המאשימה הביאה ראיות כאלה, ולו דלות. כך, למשל, שחם ציין בהודעתו מיום 23.4.17 (מוצג מא/8) כי היה מקבל לידי צילום דרכון של העובדים "והייתי בודק שאכן זה האדם". מעת שהיה בידי של שחם צילום דרכון של העובדים הזרים, יש לומר כי מדובר בראיה לכאורה - ולו דלה - לעצם המודעות להיעדר קיומה של אשרה בתוקף, שכן אשרות כאלה מוטבעות בדרכון. אינני קובע כעת שהיתה מודעות כזו בפועל, או חשד סובייקטיבי, אלא שהדבר מראה כי יש לאפשר לנאשמים להציג את ראיותיהם בענין זה. כך, למשל, אף עפר ציין בהודעתו מיום 20.1.15 (מוצג מא/5) כי טרם שהעובד הזר החל את העבודה במשתלה, "לקחנו את הדרכון ועשינו ביטוח רפואי וכל מה שצריך". גם כאן, בדומה לשחם, יש לומר כי מדובר בראיה לכאורה לעצם המודעות להיעדר קיומה של אשרה בתוקף.

10. התוצאה היא שיש לקבוע שהמאשימה הציגה ראיות לכאורה - ולו דלות - להוכחת יסודות העבירות בהן הואשמו המדגרה והמשתלה. לאור העובדה כי שחם ועפר היו נושאי משרה, יש להוסיף ולקבוע כי המאשימה הביאה ראיות לכאורה להוכחת האישומים אף כנגדם. לאור זאת יש לדחות את הבקשה.

11. יוטעם כי בדחית הבקשה אינני קובע קביעה כלשהי באשר לשאלה האם יש להרשיע את הנאשמים או לא. נטל השכנוע עדיין מוטל על המאשימה. מטעם זה, לא מצאתי להתייחס ליתר טענות הצדדים אשר הרחיבו את הטיעון מעבר לשאלת קיומן של ראיות לכאורה להוכחת האשמה. טענות הצדדים ממילא שמורות להן בהמשך ההליך.

12. פרשת ההגנה תישמע **ביום 9.8.20 בשעה 09:00**. בתום שמיעת עדי ההגנה, יסכמו הצדדים טענות בעל פה לענין האשמה.

ניתנה היום, ו' אב תש"פ, (27 יולי 2020), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.